

Reilun kilpailun ohjelma

Sukeltajaliitto ry

Sukeltajaliiton hallitus hyväksynyt 14.1.2023, voimassa 1.3. 2023 alkaen.

Sisällys

1. Johdanto ja vastuut	3
2. Sukeltajaliiton Reilun kilpailun ohjelman arvoperusta	4
3. Noudatettavat säännöt, sitoutuminen ja sopimukset	4
3.1 Säännöt ja sitoutuminen	4
3.2 Sopimukset	5
4. Koulutus	6
5. Antidoping-ohjelma	7
5.1 Dopingvalvonta	7
5.2 Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa	8
5.2.1 Erivapaudet	9
5.3 Dopingrikkomukset	9
5.4 Dopingrikkomuksia koskeva päätöksenteko ja muutoksenhaku	10
6. Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma	11
6.1 Toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksessa	11
7. Kriisiviestintä ja tiedotus	12
8. Sukeltajaliiton Reilun kilpailun ohjelman toimenpide- ja vastuukalenteri	13
Liite 1 Urheilijan oikeudet ja velvollisuudet dopingtestissä	15

1. Johdanto ja vastuut

Sukeltajaliitto on sukeltajat yhteen kokoava sukelluksen lajiliitto. Harrastesukelluksen rinnalla Liitto edustaa kansainvälisten sukelluksen kattojärjestöjen CMAS:n (World Underwater Federation) ja AIDAn (International Association for the Development of Apnea) alaista kilpailutoimintaa Suomessa. Sukeltajaliitto vastaa Suomessa uupopallon, räpyläuinnin, vapaasukelluksen ja sukelluskalastuksen kilpailutoiminnasta ja lajien kehittämisestä. Kilpailutoimintaa on myös muun muassa sukelluskuvauksessa. Kilpailutoiminnassa suoritukseen tulee pyrkiä puhtaasti ja reilusti. Tätä tavoitetta tukemaan Sukeltajaliitto julkaisee Reilun kilpailun ohjelman, joka on Liiton hallituksen hyväksymä.

Tämä ohjelma koostuu kahdesta osiosta: antidoping- ja kilpailumanipulaation torjuntaohjelmista. Ohjelmissa kuvataan Sukeltajaliiton edistämää antidopingtoimintaa ja kilpailumanipulaation torjuntaa sekä näiden toimintojen seuranta ja vastuuta. Molemmat ohjelmaosiot sisältävät lisäksi perustietoa aihealueiden säännöistä ja sopimuksista, koulutuksesta, viestinnästä ja valvonnasta. Ohjelmat on tarkoitettu sukeltamisen eri lajimuotojen parissa toimivien urheilijoiden, heidän valmentajien ja tukihenkilöiden ja kisaorganisaatioiden käyttöön. Ohjelma liitetään myös osaksi kilpalajeihin liittyviä ohjaaja-, kouluttaja- ja valmentajakoulutuksen sisältöjä.

Liiton johto-, toimi- ja luottamushenkilöiden perehdyttämisessä aihealueeseen tullaan myös hyödyntämään Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK ry:n Puhtaasti paras ja Reilusti paras -verkkokoulutuksia. Hallituksen jäseniltä edellytetään kerran hallituskaudessa Puhtaasti paras ja Reilusti paras -verkkokoulutusten suorittamista. Hallituksen kouluttautumista seuraa Liiton toiminnanjohtaja.

Nämä ohjelmat on laadittu noudattaen SUEKin vuoden 2021 kriteeristöä järjestöjen Reilun kilpailun ohjelmille.

Hallitus päättää ohjelmasta ja sen päivityksistä. Hallitus arvioi vuosittain ohjelman toteutumista ja kirjaa tehdyt toimenpiteet vuosikertomukseen. Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasuunnitelmassa ja toteutumisen arviointi vuosikertomuksessa. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa.

Sukeltajaliiton Reilun kilpailun ohjelman vastuuhenkilönä toimii toiminnanjohtaja.

Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että Liitolla on käytössä riittävät henkilö- ja/tai muut resurssit ohjelman ja sen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Sukeltajaliiton kotisivuille on koottu kattavasti tietoa sekä Liiton omasta että SUEKin antidoping- ja kilpailumanipulaation torjunnasta.

2. Sukeltajaliiton Reilun kilpailun ohjelman arvoperusta

Sukeltajaliiton arvoperustana ovat liikunnan ja urheilun yleiset eettiset arvot ja reilun pelin periaatteet. Avoimuus, vastuullisuus ja vaikuttavuus ovat keskeisiä arvojamme.

Sukeltajaliitto ei hyväksy dopingin käyttöä eikä muuta epäeettistä toimintaa urheilussa. Se sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen urheilun antidopingsäännöstöä ja pyrkii omalla toiminnallaan edistämään puhdasta urheilua ja urheilun eettisiä periaatteita.

Sukeltajaliitto haluaa tukea SUEKin tavoitteita puhtaasta urheilusta jokaisen oikeutena. Liitto haluaa edistää sukelluksen eri osa-alueita laaja-alaisesti ja tarjota lasten ja nuorten harrastesukellustoimintojen ja laitesukelluksen ohessa mahdollisuuden myös sukelluksen kilpaurheiluun. Reiluun kilpailuun kasvamiseksi kilpailtavien lajien harjoituksissa, leireillä ja muissa nuorille suunnatuissa tapahtumissa ylläpidetään aktiivisesti arvokeskustelua urheilun eettisistä ja moraalisisista kysymyksistä ja niihin liittyen puhtaasta urheilusta ja rehellisestä kilpailusta.

Antidopingohjelmalla suojellaan urheilijoiden terveyttä ja yhdenvertaisuutta. Kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tarkoituksena on auttaa ymmärtämään kilpailumanipulaatiota ilmiönä ja sen aiheuttamia riskejä kilpailutilanteissa, jotta ilmiö tunnistetaan ja tilanteita voidaan ennaltaehkäistä.

3. Noudatettavat säännöt, sitoutuminen ja sopimukset

3.1 Säännöt ja sitoutuminen

Sukeltajaliiton Reilun kilpailun ohjelma on annettu Liiton toimintasäännön perusteella. Sukeltajaliiton alaiset seurat ja niiden jäsenet sekä Sukeltajaliiton alaiseen kilpailutoimintaan osallistuvat ovat sitoutuneita puhtaaseen ja eettisesti kestävään urheiluun. Myös urheilijoiden tukihenkilöiden, jotka eivät ole Liiton jäseniä ja joita Liiton säännöt ja ohjeet eivät velvoita, tulee ymmärtää vastuunsa ja tuntea velvoitteensa. Tämä sitoutuminen on kirjattu näkyväksi Liiton eettisiin ohjeisiin, jotka on vahvistettu Liiton kokouksessa ja sitovat koko jäsenistöä.

Sukeltajaliiton toimintasäännön §17 sekä Liiton kurinpitösääntö määrittelevät Liiton kurinpitoasioita. Kilpailusääntöihin tullaan säättämään kohta, jossa kilpailumanipulaatio ja vedonlyönti läheisistä kohteista sekä sisäpiiritiedon jakaminen ulkopuolisille määritellään rangaistavaksi.

Suomen antidopingsäännöstö noudattaa Maailman antidopingsäännöstön määräyksiä. Koko suomalainen järjestäytynyt urheilu on sitoutunut noudattamaan Suomen antidopingsäännöstöä. Sukeltajaliitto lajiliittona ja yhtenä toimijana tässä kentässä pyrkii osaltaan koulutuksen ja tiedotuksen avulla sitouttamaan Liiton ja sen seurojen kilpailutoiminnassa mukava olevat taustajoukkoineen antidopingtyöhön.

Sukeltajaliitto sitoutuu tämän lisäksi noudattamaan kilpailulajiensa kansainvälisten kattojärjestöjen antidopingsääntöjä ja -määräyksiä. Sukelluslajien kansainväliset järjestöt CMAS ja AIDA ovat myös sitoutuneet noudattamaan Maailman antidopingsäännöstöä ja siihen liittyviä standardeja.

Liiton ja sen jäsenten toimintaan osallistuvat henkilöt, jotka ovat velvollisia noudattamaan toimintasääntöjä seurajäsenyytensä tai muiden järjestelyiden kautta, eivät saa itse tai edustajansa kautta lyödä vetoa tai muilla tavoin osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin oman kilpailunsa kilpailutapahtumista. Mikäli urheilija epäilee tai havaitsee urheilukilpailujen manipulointia joko itselle ehdotettuna tai muutoin, hän sitoutuu ilmoittamaan siitä välittömästi Liitolle ja/tai SUEKille. Apuna ilmoittamisessa voi hyödyntää ILMO-kanavaa.

Myös Liiton kilpailumääräykset sitouttavat kilpailutoimintaan osallistuvat tahot antidopingsäännöstön noudattamiseen. Ostaessaan kilpailulisenssin kilpailijat sitoutuvat noudattamaan voimassa olevaa Liiton Reilun kilpailun -ohjelmaa.

3.2 Sopimukset

Liiton maajoukkueurheilijat ja valmentajat allekirjoittavat kirjallisen Reilun kilpailun sopimuksen (ent. antidopingsopimus). Alle 18-vuotiaan sopimuksessa tulee olla myös huoltajan allekirjoitus. Maajoukkueiden valmentajat tai maajoukkue toiminnasta vastaavat huolehtivat, että allekirjoitetut sopimukset palautuvat toimistolle.

Sukeltajaliitto kirjaa Reilun kilpailun sopimukseensa ja valmentajasopimukseen, että urheilijat/valmentajat sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä ja toimimaan yhteistyössä antidopingorganisaation kanssa dopingrikkomusten selvittämisessä sekä sitoutuvat kilpailumanipulaation vastaiseen toimintaan ja että heitä koskee vedonlyöntikielto omasta kilpailutapahtumasta.

Sukeltajaliiton tai maajoukkueiden tekemiin yhteistyösopimukseen kirjataan antidoping- ja kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvä pykälä.

Sukeltajaliiton alaisiin kilpalajeihin osallistuvalla urheilijalla tulee olla suoritettuna SUEKin sekä Puhtaasti paras että Reilusti paras -verkkokoulutukset. Urheilijan on esitettävä voimassa olevasta koulutuksesta todistus Reilun kilpailun sopimuksen teon yhteydessä tullakseen valituksi maajoukkueeseen. Myös valmentajien tulee esittää todistus em. koulutusten suorittamisesta. Valmentajien sopimukseen kirjataan myös vastuu antidoping- ja kilpailumanipulaation torjuntakoulutuksen järjestämisestä omalle joukkueelle sekä Antidopingpikaopas -julkaisun jakamisesta joukkueelleen.

4. Koulutus

Sukeltajaliiton kilpailutoiminnasta on vastannut 1.1.2019 alkaen urheiluvaliokunta itsenäisesti. Urheiluvaliokunnan tehtävänä on kehittää lajia, kehittää ja ylläpitää lajin kilpailujärjestelmää ja valmentusta sekä tehdä antidoping- ja kilpailumanipulaation torjuntatyötä. Urheiluvaliokunta huolehtii siitä, että

lajin urheilijat ja heidän tukihenkilönsä saavat tarvitsemansa tiedot tehdä eettisesti kestäviä valintoja urheilussa ja osaavat hakea alati muuttuvaa tietoa antidopingasioissa ja kilpailumanipulaation torjunnasta. Sukeltajaliiton urheiluvaliokunta hyödyntää SUEKin tarjoamaa koulutusta ja materiaaleja.

Kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvä koulutus voidaan toteuttaa yhdessä antidopingkoulutuksen kanssa. Maajoukkueitasoisten urheilijoiden koulutusten toteutumista seuraa urheiluvaliokunta, joka laatii valmentajasopimukset. SUEKin koulutuspäälliköltä saadaan tarvittaessa kooste kaikista verkkokoulutuksen tehneistä sukelluksen kilpalajien osalta.

Sukeltajaliiton kilpalajeihin liittyviin ohjaaja- ja valmentajakoulutusmateriaaleihin sisällytetään Reilun kilpailun ohjelma ja kannustetaan ohjaajia ja kouluttajia suorittamaan Reilusti paras -verkkokoulutus. Lisäksi vastaavat kouluttajat informoivat koulutukseen osallistujia siitä, mistä ja miten aiheeseen liittyvää lisätietoa voi saada.

Jokaiselta maajoukkueurheilijalta vaaditaan, että hän on suorittanut SUEKin Puhtaasti paras -verkkokoulutuksen ja tietää ennalta, miten mahdollisessa testitilanteessa toimitaan, tunnistaa kielletyt aineet ja tunnistaa mitä kilpailumanipulaatio on. Antidopingkoulutusta voidaan myös ostaa SUEKilta. Keskeisille kohderyhmille, kuten maajoukkueille, se on maksutonta. Muille kuin kilpaurheilijoille suositellaan verkkokoulutuksen suorittamista. Koulutuksissa hyödynnetään aktiivisesti SUEKin tuottamaan verkkokoulutusmateriaalia.

Sukeltajaliiton omaa antidoping- ja kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvää koulutusta kehitetään jatkuvasti. Sukeltajaliitto kouluttaa säännöllisesti omia antidopingkouluttajia. Urheilulajien parissa tulee aktiivisesti hyödyntää SUEKin koulustarjontaa. Kilpailulajien luottamushenkilöt tekevät rakentavaa yhteistyötä SUEKin kanssa ja yli sukelluksen lajirajojen. Antidopingkoulutusta voidaan järjestää esim. leiritysten yhteydessä ja tilaisuuksiin voidaan kutsua myös muiden sukelluslajien urheilijoita. Koulutuksen tilaamisesta vastaa tapahtuman järjestäjä. Kilpailulajit voivat itsenäisesti sopia SUEKin kanssa koulutusten järjestämisestä niin, että mahdollistetaan maajoukkueurheilijoiden osallistuminen tarvittavine tukihenkilöineen ko. koulutukseen. Myös verkkokoulutusta voidaan hyödyntää.

CMAS:n partneri International Testing Agency (ITA) järjestää säännöllisesti webinaareja antidopingasioista. Nämä ovat myös meidän urheilijoidemme ja toimijoidemme hyödynnettävissä. Tietoa niistä löytyy CMAS:n verkkosivuilta ja Facebook-ryhmästä.

SUEK on julkaissut Urheilijan oppaan Maailman antidopingsäännöstöön 2021 – merkittävimmät muutokset sen jälkeen, kun nyt voimassa olevat maailman antidopingsäännöstön muutokset tulivat voimaan (kts. linkkilista). Siihen tutustumalla urheilijan on helpompi ymmärtää määräyksiä ja niiden taustoja.

Suomenkielinen kuvitettu ohje testitilanteessa toimimisesta löytyy SUEKin sivuilta materiaaleista. Jokaisen urheilijan on tunnettava vastuunsa ja velvollisuutensa antidopingasioissa (liite 1). Urheiluvaliokunta huolehtii siitä, että kunkin lajin maajoukkueen nimetyt valmentajat kantavat vastuun oman joukkueensa antidopingkoulutuksen järjestämisestä ja Antidoping pikaopas -julkaisun jakamisesta joukkueelleen.

Sukeltajaliiton edustaja – Liiton toiminnanjohtaja, hallituksessa antidopingasioista vastaava jäsen tai kilpailulajien nimeämä edustaja/edustajat – osallistuu säännöllisesti SUEKin järjestämiin lajiliitoinfoihin ja välittää tarvittaessa tietoa eteenpäin eri kilpailulajeille ja muille tietoa tarvitseville. Liiton viestinnän tavoitteena

on, että urheilijan ja hänen lähipiirinsä on helppo löytää tarvittava antidopingtieto Liiton kotisivuilta. Anti-doping- ja kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvistä ajankohtaisista teemoista viestitään myös jäsenjulkaisuissa ja seuraposteissa.

5. Antidoping-ohjelma

Antidopingtoiminnan tärkein tehtävä on vaikuttaa koulutuksen ja viestinnän avulla siihen, että kaikki urheilutoimijat asennoituvat kielteisesti dopingiin ja sen käyttöön sekä muuhun reilun pelin sääntöjä rikkovaan toimintaan. Kaikkien urheilun toimijoiden pitää yhdessä viedä puhtaan urheilun viestiä eteenpäin.

Sukeltajaliiton antidopingohjelman tavoitteena on

- vahvistaa puhtaan urheilun arvopohjaa, vaikuttaa asenneilmapiiriin ja ennaltaehkäistä dopingrikkomuksia
- helpottaa antidopingtyön toteuttamista ja vahvistaa antidopingtyöhön sitoutumista
- kuvata käytännössä vastualueet, oikeudet ja velvollisuudet, jotka liittyvät antidopingtyöhön
- määritellä, miten antidopingkoulutusta ja -tiedotusta toteutetaan ja miten asiantuntemusta antidopingasioissa ylläpidetään
- vahvistaa yhteistyötä SUEKin kanssa.

5.1 Dopingvalvonta

SUEK vastaa dopingvalvonnasta Suomessa. Sukeltajaliiton urheiluvaliokunta vastaa siitä, että SUEKille toimitetaan vaadittavat tiedot automaattisesti maajoukkueiden kokoonpanoista ja joukkueiden yhteyshenkilöistä, joukkueiden leirityksistä aikatauluineen ja osallistujineen sekä kilpailutapahtumista.

Mikäli urheilija valitaan SUEKin kansalliseen testauspooliin tai kansainvälisen järjestön testauspooliin, urheilijalla on velvoite tarkempien olinpaikkatietojen ilmoittamiseksi. Sukeltajaliitto ilmoittaa SUEKille tiedot kansainvälisen lajiliiton rekisteröityyn testauspooliin kuuluvista urheilijoista. Kaikki, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilu- ja kilpailutoimintaan, ovat dopingtestauksen piirissä.

Urheilija voidaan kutsua dopingtestiin milloin tahansa ja missä tahansa, kotimaassa tai ulkomailla. SUEK voi tehdä kansallisia testejä sekä kilpailutapahtumien yhteydessä että kilpailujen ulkopuolisina testeinä. Testit suoritetaan aina ennalta ilmoittamatta, ja kilpailujen, leirien ja muiden tapahtumien yhteydessä on hyvä varautua mahdollisiin testeihin. Kilpailun järjestäjän tai harjoituksen pitäjän on sallittava testiryhmälle esteetön pääsy kilpailu- ja harjoituspaikalle ja avustettava testien toteuttamisessa: esim. arvonta, tilojen saattavuus, saattajana toimiminen. Kilpailunjärjestäjän on seurattava SUEKin ajantasaisia kilpailunjärjestäjän ohjeita. Ohjeissa määritellään muun muassa vaatimukset saattajana toimimiselle.

Kansallinen lajiliitto voi myös tilata SUEKilta testejä. SUEK päättää tuolloin, milloin ja keitä nimenomaisesti testataan.

Lisäksi urheilijoitamme voidaan testata Maailman antidopingtoimisto WADAn tai kansainvälisen lajiliiton toimesta kilpailuissa tai niiden ulkopuolella. Suomessa järjestettävissä kansainvälisissä kilpailuissa dopingtestauksesta vastaa kilpailunjärjestäjä kansainvälisen järjestön määräämällä tavalla. Käytännön testauksesta voi tällöinkin vastata SUEK, mikäli asiasta näin yhteisesti sovitaan.

Lajeissa, joissa ennätyksen (Suomen ennätys, Euroopan ennätys, maailmanennätys) tehneeltä urheilijalta vaaditaan negatiivinen dopingnäyte, jotta ennätys voidaan virallisesti hyväksyä, urheilijan tulee itse huolehtia dopingtestiin menosta lajin sääntöjen edellyttämällä tavalla. Esimerkiksi vapaasukelluksessa kilpailun ulkopuolella tehtäviä ennätysrytyksiä varten urheilija noudattaa AIDAn kulloinkin vahvistamaa toimintatapaa, jossa AIDA maksaa testin ja huolehtii sen järjestämisestä. Urheilijan on siis oltava hyvissä ajoin yhteydessä AIDAan (sportofficer@aidainternational.org), jotta se pystyy järjestämään tarvittavan testauksen.

5.2 Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

Kotimaan kilpailut

Kilpailutoiminnassa mukana olevat urheilijat ja valmentajat ovat vastuussa siitä, että he seuraavat SUEKin ylläpitämää ajantasaista tietoa kielletyistä aineista ja menetelmistä. SUEK ylläpitää internetsivuillaan kulloisenkin vuoden WADAn luetteloja, ja KAMU-lääkehakua päivitetään säännöllisesti uusien markkinoille tulevien lääkevalmisteiden osalta. SUEKin KAMU-lääkehakupalvelusta urheilija voi tarkistaa, löytyykö tietty Suomessa saatava resepti- ja itsehoitolääkevalmiste kiellettyjen aineiden listalta ja olla tarvittaessa yhteydessä SUEKiin. Ravintolisien, homeopaattisten valmisteiden ja muiden ei-lääkkeellisten tuotteiden käytössä on syytä noudattaa varovaisuutta. Kyseisiä valmisteita ei ole KAMU-lääkehaussa.

Ulkomaan kilpailut

Ulkomailla ollessaan urheilijan on noudatettava erityistä tarkkuutta lääkehoitoa tarvitessaan, sillä SUEKin listauksessa on mukana vain Suomessa myyntiluvan saaneet lääkkeet. Huomioi esimerkiksi sairastuessasi kisamatkalla, että ulkomailta ostettavien lääkkeiden vaikuttavat aineet tulee tarkistaa WADAn luettelosta. Vaihtoehtoisesti ulkomailta hankittuja lääkkeitä voi tarkistaa myös kyseisen maan antidopingorganisaation sivuilta.

Urheilija on viime kädessä aina itse vastuussa siitä, mitä hänen elimistöstään löytyy mahdollisessa dopingtestissä.

5.2.1 Erivapaudet

Mikäli urheilijan sairauden hoito vaatii jonkin urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käyttöä, hoidolle voidaan hakea erivapautta. Erivapausmenettely voi tehdä mahdolliseksi kyseisen kielletyn hoitomuodon käytön.

Kotimainen kilpailutoiminta

Erivapautta haetaan SUEKilta. SUEKin tekemä erivapauspäättös koskee kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja. SUEKin erivapausmenettelyssä noudatetaan tasomäärittelyä, jonka piiriin kuuluvilta urheilijoilta vaaditaan erivapauksien hakeminen SUEKilta etukäteismenettelyllä.

Ajantasainen tasomäärittely on nähtävillä SUEKin internetsivuilla. Sukelluslajit eivät tällä hetkellä (2022) kuulu kansallisen lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin, eikä erivapautta tarvitse hakea etukäteen.

Kaikkien sukelluslajien kohdalla – mahdollisen dopingtestin jälkeen – SUEK tarkistaa jälkikäteen, että urheilijalla on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa olevan aineen tai menetelmän käytölle. Tämän osoittamiseksi urheilijan tulee hakea erivapautta takautuvasti.

Kansainvälinen kilpailutoiminta

Kansainvälisen tason urheilijoiden sekä kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa kansainvälinen lajiliitto. Mikäli urheilijalla on SUEKin myöntämä erivapaus, tulee hänen osallistuaan CMAS:n kansainväliseen kilpailuun varmistaa hyvissä ajoin etukäteen CMAS:lta, kelpuuttaako se kyseisen erivapauden, yhteydenotot: cmas@ita.sport. AIDAn kilpailuihin osallistuvat hakevat erivapautta AIDAn johtokunnalta: sportofficer@aidainternational.org.

Urheilijoiden tulee itse varmistaa vähintään 2 kk ennen mahdollista ulkomaille suuntautuvaa kilpailumatkaa, että mahdolliset erivapaudet ovat voimassa.

Erivapautta kansainväliseen kilpailutoimintaan haetaan lajin kansainväliseltä järjestöltä kulloinkin voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Jos kilpailut kansainvälisissä kilpailuissa, tulee erivapauksien anomisesta huolehtia etukäteen. Varaa tähän riittävästi aikaa!

Erivapauden anomiseen tarvittava lomake (Application form TUE) ja ajantasaiset ohjeet löytyvät SUEKin internetsivuilta. CMAS:lta suoraan haettavaa erivapautta varten tarvittavat lomakkeet ja antidopingsäännöt löytyvät CMAS:n verkkosivuilta www.cmas.org/sport/anti-doping. Mikäli sinulla on epäselvyyttä erivapauden anomisesta omassa lajissasi, ota yhteyttä ensisijaisesti valmentajaasi tai Liiton toiminnanjohtajaan.

5.3 Dopingrikkomukset

Dopingrikkomuksia valvotaan sukelluslajeissa WADAn laatiman Maailman antidopingsäännösten ja kansainvälisten standardien mukaisesti. Urheilijoiden tulee aina olla selvillä heitä koskevista säännöistä oman lajinsa osalta.

Dopingrikkomuksia ovat

- kielletty aine tai näyttö kielletyn menetelmän käytöstä urheilijan elimistöstä otetussa näytteessä
- kielletyn aineen tai menetelmän käyttö
- kieltäytyminen dopingtestistä tai dopingtestin välttely

- olinpaikkatietomääräysten laiminlyönti
- dopingvalvonnan tai -testin manipulointi
- dopingaineiden hallussapito
- urheilussa kielletyn aineen antaminen urheilijalle
- ilmoituksen tekijän pelottelu tai häneen kohdistetut kostotoimet
- dopingin edistäminen
- osasyllisyys ja kielletty yhteistoiminta.

Dopingrikkomuksen yritys rinnastetaan pääsääntöisesti dopingrikkomukseen. Valmentajaa tai muuta urheilijan tukihenkilöä eivät koske dopingin käyttöä, dopingtestiä tai yhteys- ja olinpaikkatietoja koskevat säännökset. Hän joutuu tutkittavaksi dopingrikkomuksesta, mikäli syyllistyy tekoon, joka on määriteltävissä säännösten mukaan

- dopingvalvonnan tai -testin manipuloinniksi
- dopingaineen hallussapidoksi
- dopingaineiden tai -menetelmien levittämiseksi
- urheilussa kielletyn aineen antamiseksi urheilijalle
- kielletyksi yhteistoiminnaksi
- ilmoituksen tekijän pelotteluksi tai häneen kohdistetuiksi kostotoimiksi.

Jos valmentaja tai urheilijan muu tukihenkilö käyttää kiellettyjä dopingaineita, hän ei saa toimia yhteistyössä urheilijan kanssa.

5.4 Dopingrikkomuksia koskeva päätöksenteko ja muutoksenhaku

Dopingrikkomuksia käsitteleviltä vaaditaan asiantuntemusta ja harkintaa, seuraamukset dopingrikkomuksista vaihtelevat tapauskohtaisesti. Dopingrikkomuksia koskeva käsittely ja päätösvalta kuuluu 1.1.2021 lähtien Antidopingasioiden kurinpitolautakunnalle. Niissä tapauksissa, joissa urheilija ei ilmoituksen saatuaan määräaikaan mennessä kiistä sitä tai luopuu käsittelystä, päätös tehdään SUEKissa. Samoin päätös tehdään SUEKissa, mikäli urheilija tai muu henkilö myöntää rikkomuksen, josta seuraamuksena olisi tulossa neljän vuoden urheilun toimintakielto. Tässä nopean tunnustamisen tapauksessa rangaistukseksi määrätään kolmen vuoden toimintakielto.

Suomen antidopingsäännösten perustuvista päätöksistä haetaan muutosta Urheilun kansainväliseltä välimiesoikeudelta, mikäli hakijana on kansainvälisen tason urheilija tai kansainvälisiä urheilutapahtumia koskevissa tapauksissa. Muita urheilijoita tai muita henkilöitä koskevissa tapauksissa muutosta voi hakea Urheilun oikeusturvalautakunnalta. Kansainvälisten lajiliittojen päätöksistä haetaan muutosta niiden säännösten edellyttämällä tavalla.

Antidopingasioiden kurinpitolautakunta on riippumaton elin, joka käsittelee ja ratkaisee, onko antidopingsäännösten soveltamispiiriin kuuluvan urheilijan tai muun henkilön menettelyä tai toimintaa pidettävä säännösten tarkoitettuna dopingrikkomuksena ja määrää tarvittaessa seuraamukset.

Antidopingasioiden kurinpitolautakunnan nimittää SUEKin vuosikokous. Kurinpitolautakunnassa on yhdeksän huippu-urheiluun perehtynyttä jäsentä ja kaksi varajäsentä. Puheenjohtajan, kahden muun jäsenen ja yhden varajäsenen on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita. Kolmen jäsenen ja yhden varajäsenen on oltava laillistettuja lääkäreitä sekä kolmen jäsenen on oltava huippu-urheiluun hyvin perehtyneitä asiantuntijoita.

6. Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma

Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Se voidaan jakaa urheilu- ja vedonlyöntiperusteiseen manipulaatioon. Keskeiset kilpailumanipulaation riskit sukelluksessa koskettavat kilpailustrategiaa, kilpailun arvosteluun ja tuomaritoimintaan vaikuttamista tai kalustoon liittyvää manipulaatiota.

Kilpailumanipulaation riski sukelluksessa on matala. Lajissa on tullut ilmi yksittäisiä kilpailumanipulaatiotapauksia muun muassa sukelluskalastuskilpailuissa, mutta vedonlyöntiä lajissa ei tiedetä esiintyvän. Suomalaisiin Sukeltajaliiton alaisiin urheiluseuroihin ei liity myöskään merkittäviä yksityisiä tai epämääräisiä sponsoritahoja. Myöskään Sukeltajaliiton toimihenkilöiden tehtäväkuvat eivät painotu kilpaurheiluun, Liitolla ei ole esimerkiksi päätoimisia valmentajia. Sukeltajaliiton kilpaurheilu toimii käytännössä vapaaehtoisvoimin toimiston tarjotessa hallinnollista tukea.

Sukeltajaliiton kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteina on

- turvata oikeudet reiluun urheiluun
- kilpailumanipulaation ennaltaehkäisy koulutuksen ja viestinnän avulla
- määritellä Sukeltajaliiton organisaatioon kuuluvien henkilöiden ja tahojen vastuualueet sekä tehtävät kilpailumanipulaation torjunnassa
- määritellä toimenpiteet, joilla lajin parissa toimivien asiantuntemus aiheesta päivittyy säännöllisesti ja kattavasti
- pitää sukellusurheilu reiluna.

6.1 Toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksessa

Sukeltajaliitossa on sovittu menettelytavasta mahdollisten kilpailumanipulaatiotapausten yhteydessä.

Ilmoitus mahdollisesta kilpailumanipulaatioepäilystä voi tulla Liiton tietoon seuraavien kanavien kautta:

- ILMO-raportointipalvelu/SUEK
- sähköpostilla osoitteeseen office@sukeltaja.fi
- puhelimitse.

Kilpailumanipulaatioselvitysten yhteyshenkilönä toiminnanjohtaja kerää saatavilla olevat tapahtumatiedot.

Kaikista tapauksista ilmoitetaan SUEKin tutkintapäällikölle. Tapaukset käydään läpi yhteistyössä tapauskohtaisesti ja sovitaan rooleista, vastuista ja asian tiedottamisesta (ks. kriisiviestintä). SUEK vie asian tarvittaessa kansallisen yhteistoimintaryhmän käsiteltäväksi. Mahdollisista rikostutkinnallisista seuraamuksista päättää poliisi. Jos tapaus ei johda rikostutkinnallisiin seuraamuksiin, voidaan asiaa tarvittaessa jatkoselvitää yhdessä SUEKin kanssa ja viedä Liiton kurinpitomenettelyyn.

Selvitysten pohjalta ja tarvittaessa SUEKin näkemys huomioon ottaen Sukeltajaliiton hallitus tekee kilpailumanipulaatiotapauksesta kurinpitopäätöksen tai päätöksen asian käsittelyn päättämisestä. Liiton hallitus on toimintasäännön mukaisesti Sukeltajaliiton kurinpitoelin.

7. Kriisiviestintä ja tiedotus

Dopingrikkomuksista tiedotusvastuu on SUEKilla.

Dopingrikkomuksen tapahtuessa Sukeltajaliitto on varautunut kriiseistä viestimiseen yhteistyössä SUEKin kanssa. Liiton puheenjohtaja ja Liiton toiminnanjohtaja yhdessä ovat Liiton kriisiviestinnän vastuuhenkilöt. He päättävät tiedotteiden lähettämisestä ja julkaisemisesta sekä niiden sisällöstä.

Kilpailumanipulaatiotilanteissa viestinnästä konsultoidaan SUEKia.

Sukeltajaliiton viestinnän kohderyhmiä ovat ensisijaisesti Liiton jäsenet ja viestintäkanavia ovat jäsenlehti Sukeltaja, kotisivut, uutiskirjeet ja sosiaalisen median kanavat.

Tärkeät Reilun kilpailun ohjelmaan liittyvät linkit

Maailman antidopingsäännöstö, WADA

<http://www.wada-ama.org/>

CMAS

<http://www.cmas.org/sport/anti-doping>

SUEK materiaalia antidopingtoiminnan ja kilpailumanipulaation torjuntaan

www.suek.fi

[Urheilijan opas Maailman antidopingsaannostoon 2021-merkittävimmät muutokset.pdf](#)

Sukeltajaliiton säännöstö, ohjeet ja materiaali reiluun kilpailuun liittyen

www.sukeltaja.fi

AIDA

<https://www.aidainternational.org/Documents>

AIDA Documents > Competition > Documents for athletes and judges > AIDA Competition rules

[13. Doping Test Procedures](#)

8. Sukeltajaliiton Reilun kilpailun ohjelman toimenpide- ja vastuukalenteri

Koulutus	Kuka vastaa
Sukelluksen kilpailulajit sopivat SUEKin kanssa koulutusten järjestämisestä maajoukkueurheilijoille ja heidän tukihenkilöilleen. Maajoukkueurheilijoilla on oikeus saada SUEKin tarjoama koulutus.	Maajoukkuevalmentaja, urheiluliokunta valvoo
Sukeltajaliiton edustaja osallistuu SUEKin järjestämiin lajiliittoaikaisuuksiin.	Toiminnanjohtaja huolehtii, että vähintään yksi edustaja osallistuu
Valmentajien koulutuksissa annetaan tietoa SUEKin koulutusmateriaaleista ja koulutuksista. Antidoping- ja muut eettiset asiat ovat valmennusohjelmien sisällöissä.	Urheiluliokunta, maajoukkue-toiminnan vastuuhenkilö
Liiton johto- toimi- ja luottamushenkilöt hyödyntävät aktiivisesti SUEKin Reilusti paras verkkokoulutusta.	Toiminnanjohtaja, hallituksen puheenjohtaja
Hallituksen jäsenet suorittavat vähintään kerran hallituskaudessa Puhtaasti paras ja Reilusti paras -verkkokoulutuksen.	Toiminnanjohtaja
Huolehditaan, että ohjaaja ja kouluttajakoulutuksien materiaaleissa on ajantasaiset linkit Reilun kilpailun ohjelmaan ja aktivoidaan kilpalajien kouluttajia antidopingkouluttajakoulutukseen.	Urheiluliokunta

Viestintä	Kuka vastaa
Sukeltajaliiton kotisivuilta löytyy keskeisin sukelluslajien urheilijoita koskeva antidoping- ja kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvä tieto ja ajantasaiset linkit SUEKin sivuille. Liiton Reilun kilpailun ohjelma löytyy sekä Liiton että SUEKin kotisivuilta.	Liiton toimisto
Antidopingasioissa tapahtuvia muutoksia seurataan ja muutoksista viestitään välittömästi tietoa tarvitseville.	Toiminnanjohtaja
Sukeltajaliiton vuosikertomuksessa raportoidaan Liiton antidoping- ja kilpailumanipulaation torjuntatyöstä ja raportoidaan suoritettavat koulutukset ja omien urheilijoiden testimäärät. Toimintasuunnitelmassa huomioidaan Reilun kilpailun ohjelman toimenpiteet.	Toiminnanjohtaja
Mahdollisesta doping- tai kilpailumanipulaatiotapauksesta viestitään.	Puheenjohtaja / toiminnanjohtaja
Antidoping- ja kilpailumanipulaation torjunnan asiat ja SUEKin Puhtaasti paras -ohjelma näkyvät säännöllisesti, vähintään vuosittain, Sukeltaja-lehdessä.	Sukeltaja-lehden toimitusneuvosto

Dopingvalvonta	Kuka vastaa
Sukelluksen kilpailulajien urheilijoita testataan sekä kilpailuissa että niiden ulkopuolella.	SUEK, sukelluksen kansainväliset järjestöt, WADA
Sukeltajaliitto edesauttaa testaustoiminnan toteuttamista toimittamalla SUEKille tiedot maajoukkueiden kokoonpanoista ja leirityksistä ja julkaisee lajien kilpailukalenterit Liiton kotisivuilla.	Kilpailulajien maajoukkueiden valmentajat, maajoukkue toiminnasta vastaavat, urheiluvaliokunta
Sukeltajaliitto luovuttaa pyydettyä SUEKille urheilijoiden yhteystietoja ja auttaa tarvittaessa testauspoolin luomisessa.	Liiton toimisto
Sukeltajaliitto informoi kilpailunjärjestäjiä dopingtestauksen mahdollistamisesta ja järjestäjän velvollisuuksista.	Liiton toimisto

Sopimukset ja seuranta	Kuka vastaa
Sukeltajaliiton maajoukkuevalmentajilla on kirjalliset valmentajasopimukset, joihin on kirjattuna valmentajan vastuu antidopingtyössä ja kilpailumanipulaation torjunnasta sekä SUEKin että joukkueen suuntaan.	Urheiluvaliokunta
Maajoukkueiden, urheilijoiden ja valmentajien sopimuksissa on kohta, jossa he sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidoping-säännöstöä ja toimimaan yhteistyössä antidopingorganisaation kanssa dopingrikkomusten selvittämisessä. He sitoutuvat myös kilpailumanipulaation vastaiseen toimintaan ja noudattamaan vedonlyöntikieltoa.	Urheiluvaliokunta, toiminnanjohtaja
Sukeltajaliiton Reilu kilpailu -ohjelma tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain. Ohjelman toteuttamiseen liittyvät suunnitelmat kirjataan toimintasuunnitelmaan. Reilu kilpailu- ohjelman toteutumisesta raportoidaan Liiton vuosikertomuksessa.	Hallitus

Urheilijan oikeudet ja velvollisuudet dopingtestissä

Urheilijan tulee olla tietoinen häntä koskevista antidopingsäännöistä sekä oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan dopingtestissä. Tässä listatut urheilijan oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa olevan Maailman antidopingtoimisto WADAn (World Anti-Doping Agency) Kansainvälisen testausstandardin (IST) mukaisia.

Urheilijan velvollisuus on

- olla asianmukaisesti dopingtestihenkilöstön valvonnassa siitä lähtien, kun hänet on kutsuttu dopingtestiin aina siihen asti, kunnes dopingtesti on suoritettu loppuun
- todistaa henkilöllisyytensä
- ilmoittautua dopingtestitiloihin mahdollisimman pian
- noudattaa annettuja ohjeita. Ohjeiden noudattamatta jättäminen, dopingtestistä kieltäytyminen ja/tai muu sääntöjen rikkominen voidaan käsitellä mahdollisena dopingrikkomuksena, josta voi seurata antidopingsäännösten mukainen rangaistus.

Urheilijan oikeus on

- ottaa yksi oma edustaja mukaansa dopingtestiin. Tarvittaessa (mikäli mahdollista) urheilija voi ottaa edustajan lisäksi mukaansa myös tulkin.
- saada lisätietoa dopingtestimenettelystä vastaavalta dopingtestaajalta
- saada tarvittaessa tietoa seuraamuksista, jos rikkoo sääntöjä esimerkiksi kieltäytymällä näytteen annosta tai olemalla noudattamatta annettuja ohjeita
- pyytää lisäaikaa dopingtestitiloihin ilmoittautumiseen dopingtestikutsun allekirjoitettuaan edellyttäen, että on dopingtestihenkilöstön jatkuvan valvonnan alaisena. Lisäaikaa voi pyytää seuraavista syistä:
 - hakeakseen vaatteensa, henkilöllisyystodistuksensa ja/tai oman edustajansa ja mahdollisesti tulkin mukaansa testiin
 - suorittaakseen verryttelyt/harjoituksen loppuun
 - saadakseen tarvittavia lääkinnällisiä toimenpiteitä
 - muusta vastaavan dopingtestaajan hyväksymästä syystä
- ja lisäksi kilpailutesteissä:
 - osallistuakseen mahdollisesti jäljellä oleviin kilpailulajeihin
 - osallistuakseen tiedotusvälineiden haastatteluihin
 - osallistuakseen palkintoseremonioihin
- pyytää mahdollisia muunnoksia dopingtestimenettelyyn, jos kyseessä on vammaisurheilija tai alaikäinen urheilija
- saada nähtäväksi dopingtestihenkilöstön asianmukaiset, voimassa olevat valtuutuskortit sekä kirjallinen dopingtestivaltuutus
- valita testivälineensä useampien asianmukaisesti pakattujen testivälineiden joukosta
- nauttia asianmukaisia (avaamattomia ja alkoholittomia) testiryhmän toimittamia juomia tai omia (alkoholittomia) juomiaan

- saada huomautuksensa dopingtestimenettelyä koskien kirjatuksi dopingtestipöytäkirjaan
- saada kopio urheilijalle nimetyistä asiakirjoista.

Dopingtestissä urheilijan tulee huolehtia siitä, että hän näytteenannon jälkeen vastaa omasta näytteestään, kunnes se on luotettavasti sinetöity asianmukaisiin näytepulloihin. Urheilijan on tärkeää tarkistaa, että näytepullojen, sinetöintikorkkien ja näytepullopakkauksen koodinumerot sekä dopingtestipöytäkirjaan kirjattu koodinnumero ovat keskenään identtiset. Urheilijan tulee lisäksi varmistaa, että dopingtestipöytäkirja ja mahdolliset muut asiakirjat on asianmukaisesti täytetty ja allekirjoittaa ne.

Kaikki urheilijan dopingtestissä antamat tiedot käsitellään luottamuksellisina. Dopingtestiin liittyvät tiedot, kuten testitulokset ja mahdolliset seuraamukset, välitetään vain tarkoin rajatuille asianomaisille tahoille Suomen ja/tai Maailman antidopingsäännösten mukaisesti.

